

DOI: 10.18039/ajesi.1292969

Dyadic Effect of Sacrifice on Marital Satisfaction in Long-Distance Marital Relationships¹

Arzu Nur KÖLEMEN², Gürhan CAN³, İsmail Hakkı TOMAR⁴

Date Submitted: 05.05.2023

Date Accepted: 17.07.2023

Type⁵: Research Article

Abstract

Long-distance marriages are becoming more and more common between spouses due to the changing business and living conditions with globalization. Continuing the marriage from a distance brings with it a lot of self-sacrifice behaviour for the spouses. Therefore, in this study, the relationship between the perceived satisfaction and harm of self-sacrifice and the satisfaction of married couples, who maintain their relationships at a distance, was examined as a dyadic. The convenience sampling method was used in the study. The criteria for participating in the study were determined; married couples who stayed away from their home at least three nights a week, had a spouse residing in another region, and had been in long-distance relationships for at least 6 months were included in the sample. The research is a correlational study investigating the effects of individuals' perceived self-sacrifice satisfaction and harm on both their own marital satisfaction (actor effect) and their spouses' marital satisfaction (partner effect) in long-distance marriages. Relationships between dependent and independent variables were analyzed with Pearson correlation analysis, and actor and partner effects of variables were examined with Actor Partner Interdependence Model. The sample consisted of 101 couples (21-49 aged). The Marital Life Scale, the Sacrifice Satisfaction Scale, and the Perceived Sacrifice Harmfulness Scale were used as the data collection tools. Results showed that the actor and partner effects of the sacrifice satisfaction of the married couples on their marital satisfaction were positive and significant, and the actor and partner effects of the perceived harm in the sacrifice on their marital satisfaction were found to be negative and significant. The findings of the research were discussed, and the suggestions were made within the scope of the related literature.

Keywords: Actor Partner Interdependence Model, long-distance marriages, marital satisfaction, perceived harm in sacrifice, sacrifice satisfaction.

Cite: Kölemen, A. N., Can, G., & Tomar, İ. H. (2023). Dyadic effect of sacrifice on marital satisfaction in long-distance marital relationships. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 13(2), 389-411. <https://doi.org/10.18039/ajesi.1292969>

¹ This article was created from the master thesis of the first author.

²(Corresponding author), School Psychological Counselor, Ministry of Education, Turkey, arzunurkolemen@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3827-7385>

³ Prof. Dr., Hasan Kalyoncu University, Faculty of Education, Department of Guidance and Psychological Counseling, Turkey, gurhan.can@hku.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-4314-4103>

⁴ Asst. Prof. Dr., Giresun University, Faculty of Education, Department of Guidance and Psychological Counseling, Turkey, ismail.tomar@giresun.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-1800-0629>

⁵ This study was conducted with the approval of the Research Ethics Committee of Hasan Kalyoncu University, dated 18.02.2022 and issue number 10194.

DOI: 10.18039/ajesi.1292969

Uzak Mesafe Evlilik İlişkilerinde Fedakârlığın Evlilik Doyumu Üzerindeki Dyadic Etkisi¹

Arzu Nur KÖLEMEN², Gürhan CAN³, İsmail Hakkı TOMAR⁴

Gönderim Tarihi: 05.05.2023

Kabul Tarihi: 17.07.2023

Türü⁵: Araştırma Makalesi

Öz

Uzak mesafe evlilikler, küreselleşme ile birlikte değişen iş ve yaşam koşullarına bağlı olarak eşler arasında giderek yaygınlaşmaktadır. Evliliği uzak mesafeden sürdürmek eşler için beraberinde birçok fedakârlık davranışı da getirmektedir. Dolayısıyla bu çalışmada, ilişkilerini uzak mesafeli olarak sürdüren evli çiftlerin fedakârlıktan algıladıkları doyum ve zarar ile evlilikten sağladıkları doyum arasındaki ilişki ikili (dyadic) olarak incelenmiştir. Araştırmada uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmaya katılmak için ölçütler belirlenmiş, haftanın en az üç gecesini evinden uzak kalan ve başka bir bölgede ikamet eden bir eşin olduğu, en az 6 aydır uzak mesafeden ilişkilerini sürdüren evli çiftler örnekleme dâhil edilmiştir. Araştırma, uzak mesafeli evliliklerde bireylerin fedakârlıktan algıladıkları doyumun ve zararın hem kendi evlilik doyumları (aktör etkisi) hem de eşlerinin evlilik doyumları (partner etkisi) üzerindeki etkisinin araştırıldığı korelasyonel bir çalışmadır. Bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi ile değişkenlere ait aktör ve partner etkileri ise Aktör Partner Karşılıklı Bağımlılık Modeli ile incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini 21-49 yaş grubundaki 101 çift ($n= 202$ birey) oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, Evlilik Yaşamı Ölçeği, Fedakârlık Doyum Ölçeği ve Fedakârlıkta Algılanan Zarar Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, evli çiftlerin fedakârlık doyumlarının evlilik doyumları üzerindeki aktör ve partner etkilerinin pozitif yönde ve anlamlı olduğu, fedakârlıkta algıladıkları zararın evlilik doyumları üzerindeki aktör ve partner etkilerinin negatif yönde ve anlamlı olduğu bulunmuştur. Araştırmanın bulguları ilgili alan yazın çerçevesinde tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Aktör Partner Karşılıklı Bağımlılık Modeli, evlilik doyumunu, fedakârlık doyumunu, fedakârlıkta algılanan zarar, uzak mesafeli evlilikler.

Atıf: Kölemen, A. N., Can, G. Ve Tomar, İ. H. (2023). Uzak mesafe evlilik ilişkilerinde fedakârlığın evlilik doyumunu üzerindeki dyadic etkisi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 13(2), 389-411. <https://doi.org/10.18039/ajesi.1292969>

¹ Bu makale, birinci yazarın yüksek lisans tez çalışmasından oluşturulmuştur.

²(Sorumlu Yazar), Okul Psikolojik Danışmanı, Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye, arzunurkolemen@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3827-7385>

³ Prof. Dr., Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, Türkiye, gurhan.can@hku.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-4314-4103>

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, Türkiye, ismail.tomar@giresun.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-1800-0629>

⁵ Bu çalışma Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nin 18.02.2022 tarih ve 10194 sayılı Etik Kurul Onayı alınarak gerçekleştirilmiştir.

Giriş

Aile kavramı çoğunlukla toplumda, iki veya daha fazla kişiden oluşan biyolojik ve psikolojik bağları olan ve aynı hanede yaşayan bireylerin oluşturduğu bir yapı olarak tanımlanmaktadır (Gladding, 2014). Genel olarak aile üyelerinin aynı hanede birlikte yaşaması beklense de iş alanlarının çeşitliliği, ekonomik faktörler, yaşam koşullarının değişimi, göç, mecburi hizmetler, tutukluluk gibi çeşitli zorunluluklardan dolayı çiftler fiziksel olarak ayrı yaşamak zorunda kalabilmektedir (Acadera ve Yeoh, 2019; Bergen ve diğerleri, 2007; Carter ve Renshaw, 2015; Erdem ve Özdemir, 2018). Değişen iş, yaşam ve erişim olanaklarına bağlı olarak birçok ailenin yapısında değişimler yaşanmaya başlamıştır. Özellikle iş aramak, kazancını sürdürmek ya da daha iyi bir iş ve kazanç elde etmek gibi ekonomik faktörlerin neden olduğu uzak mesafeli ilişkiler eşler arasında yaygın ve önemli hale gelmiştir (Butler ve Goodfriend, 2015). ABD Nüfus Sayım Bürosu eşlerinden uzak olarak yaşayan yaklaşık 3,6 milyon Amerikalının olduğunu ve birbirinden farklı ikamet alanlarında çalışmak durumunda kalan çiftlerin sayısının giderek arttığını rapor etmiştir (Bergen, 2010). Bu artış oranları düşünüldüğünde uzak mesafeden yürütülen evlilik ilişkilerinin dinamiklerinin anlaşılması önemli hale gelmektedir.

Küreselleşme ile küçülen dünyada seyahat etme, ulaşım ve erişim olanaklarının çeşitliliğinde yaşanan artışlar evli çiftlerin yaşadıkları şehirde ya da ikamet alanında iş bulma zorunluluğunu ortadan kaldırırken, beraberinde evlilik ilişkilerini ve ailedeki rollerini uzaktan sürdürebilmeyi de zorunlu hale getirmiştir (Bergen ve diğerleri, 2007; Gerstel ve Gross, 1984). Bir evlilik ilişkisinin uzak mesafeli bir ilişki olarak tanımlanması için partnerlerden birinin haftada en az üç gece evinden uzak kalma ve başka bir bölgede ikamet etme durumunda olması gerektiğine vurgu yapılmaktadır (Erdem ve Özdemir, 2018). Eşler arasındaki fiziksel ayrılık haftaları, ayları, hatta yılları bulabilmektedir.

Batı toplumlarında, uzak mesafeli sürdürülen evliliklerin düzenli olmadığı, aile içinde yakın duygusal bağların oluşabilmesi için iletişimin yüz yüze gerçekleşmesi ve coğrafi yakınlığın olması gerektiği gibi algılar yaygın olarak görülmektedir (Bergen, 2010). Türkiye toplumunda da "Gözden uzak olan, gönülden de irak olur" atasözü uzak mesafe ilişkilerin toplum tarafından olumlu algılanmadığına dair bir örnek olarak gösterilebilir. Benzer şekilde popüler medyada rastlanan uzak mesafe ilişkilerin tatmin düzeylerinin ve işlevselliklerinin düşük olduğuna ilişkin algılar da (Dargie ve diğerleri, 2015) bu görüşü desteklemektedir. Ancak yapılan araştırmalar uzak mesafenin düşünülen aksine eşler arasındaki ilişkilerde kimi olumlu etkileri olduğunu da göstermektedir. Zira eşler arasında görüşme sıklığının ve birlikteliğin az olması, eşler tekrar bir araya geldiklerinde daha kaliteli zamanlar geçirmelerini sağlamakta ve eşlerin önemsiz konularda daha az tartışmalar yaşadıklarını göstermektedir (Bao ve Lyumbomirsky, 2013; Kelmer ve diğerleri, 2013; Mietzner ve Lin, 2005; Stafford ve Merollo, 2007).

Alan yazındaki bazı çalışmalarda uzak mesafeli ilişki yürüten çiftlerin yakın mesafeli ilişki yürüten çiftlere kıyasla daha düşük ilişki doyumuna sahip oldukları (Cameron ve Ross, 2007), partnerlerine karşı daha az yakınlık hissettikleri ve daha az bilgi paylaştıkları (Van Horn ve diğerleri, 1997) rapor edilmiş ise de, diğer bazı araştırmalarda uzak mesafeden ilişkilerini yürüten çiftlerin yakından ilişkilerini yürüten çiftlere göre ilişki kalitelerinin ve doyumlarının daha yüksek olduğu bildirilmiştir (Bao ve Lyumbomirsky, 2013; Kelmer ve diğerleri, 2013; Robert ve Pistole, 2009; Stafford, 2005). Öte yandan ilgili alan yazında uzak mesafeli ilişkilerde eşler arasındaki ilişki doyumunun ve bağlılık düzeyinin yakın mesafeli ilişkilerle benzerlik gösterdiğini ortaya koyan çalışmalara da rastlanmaktadır (Du Bois ve diğerleri, 2016).

Son dönemlerde teknolojik olanakların zenginliği (skype, facetime) hem çiftlerin düzenli olarak birbirlerini görmelerini ve iletişim kurmalarını hem de ilişkilerinde yaşadıkları birçok zorluğu aşmalarını kolaylaştırmaktadır (Acedera ve Yeoh, 2019; Arditti ve Kauffman, 2004; Merolla, 2012). Teknolojik olanakların kolaylaştırıcı etkilerine rağmen uzak mesafe, çiftlerin birlikte yaşayamamasından kaynaklı evliliklerde birtakım zorluklara yol açmakta ve bazı fedakârlıklar gerektirmektedir. Evlilik ilişkisini uzak mesafede yürütmeyi kabul etmenin ilişki açısından bir fedakârlık olduğu düşünüldüğünde ilişkide fedakârlık davranışları, uzak mesafe evliliklerin kendine özgü doğasının anlaşılması ve ilişki kalitesinin devamlılığı açısından önemli görülmektedir. Uzak mesafe evliliklerdeki bazı dezavantajların da fedakârlık davranışlarıyla ilişkili olduğu görülmektedir (Akçabozan Kayabol ve diğerleri, 2022). Bu dezavantajlar arasında; maddi zorlanma, yüz yüze görüşememe, partnerler arasında yaşanan iletişim, güven ve sadakat sorunları, çocuk ve ev sorumluluklarıyla ilgili daha fazla rol üstlenme zorunda kalmak, çevrenin olumsuz bakışı, çatışmalardaki artış, cinsel deneyimlerin sıklığında azalma, önemli aile anılarını ve deneyimlerini kaçırmak, beraber yapılacak aktivite eksikliği gibi durumlar sıralanmıştır (Akçabozan Kayabol ve diğerleri, 2022; Anand ve diğerleri, 2018; Anderson, 1992; Carter, 1992; Carter ve Renshaw, 2015; Dainton ve Aylor, 2001; Erdem ve Özdemir, 2018; Jackson ve diğerleri, 2000; Rotter ve diğerleri, 1998).

Evlilik İlişkilerinde Fedakârlık

Kişinin, partnerinin veya ilişkisinin iyiliği için kişisel istek ve menfaatlerinden vazgeçme davranışı fedakârlık olarak tanımlanmaktadır (Van Lange ve diğerleri, 1997). Yakın ilişkilerdeki fedakârlık davranışları karşılıklı bağımlılık teorisine dayandırılarak açıklanmaktadır (Day ve Impett, 2017; Kelley ve diğerleri, 2003). Bu teori bağlamında partnerler arasında bağlılık geliştikçe partnerler ortak bir yönelim sergilemeye başlamakta ve kendi çıkarlarından ziyade ilişkilerine iyi gelecek davranışlarda bulunmaktadır. Örneğin partneriyle ihtiyaç duyduğu iş birliğini sağlamak ve benzer fedakârlık davranışlarını partnerinden görme beklentileri bireylerin fedakârlık yapmalarını kolaylaştırmaktadır (Van Lange ve diğerleri, 1997). Eşler fedakârlık sonucunda ilişkilerinden elde edecekleri kazançları kişisel çıkarlarının üzerinde algıladıklarında fedakârlık yapma olasılıkları daha yüksek olmaktadır. Nitekim bu konuda yapılan çalışmalar partnerler arasında artan karşılıklı bağımlılıkla birlikte ilişkilerde partnerlerin ortak çıkarlarına daha çok odaklandıklarını doğrular niteliktedir (Anderson ve Sabatelli, 2007; Day ve Impett, 2017; Stanley ve Markman, 1992).

Son yıllardaki çalışmalarda, yakın ilişkilerdeki fedakârlığın yapısının yaklaşma ve kaçınma güdeleri üzerinden açıklandığı görülmektedir (Impett ve diğerleri, 2005; Pasha ve diğerleri, 2021; Visserman ve diğerleri, 2018). Yaklaşma güdüsü ile yapılan fedakârlıklarda ilişkide partnerin mutluluğunu sağlamak, yakınlığı arttırmak gibi olumlu sonuçlar elde etmeye yönelik bir niyet söz konusudur. Bireyler daha mutlu bir yaşam ve evlilik sürdürme arzusu ile evlilikteki bağlılığı arttırmak amacıyla fedakârlıklarda bulunmaktadırlar. Bu fedakârlık türünde, birey gönüllü olarak fedakârlık davranışlarında bulunmakta ve yaptığı fedakârlık davranışından doyum sağlamaktadır (Aydoğan ve Özbay, 2018). Yaklaşma güdüsüyle yapılan fedakârlıklardan hem bireyler hem de onların evlilik ilişkileri pozitif kazanımlar sağlamaktadır (Impett ve diğerleri, 2013). Diğer taraftan kaçınma güdeleri ise çatışma, onaylanmama, partnerin ilgisini kaybetme gibi olumsuz sonuçlardan kaçınmaya odaklanmaktadır (Gable ve Reis, 2001). Kaçınma güdüsüyle yapılan fedakârlıklar, kişi için bir seçim değil bir zorunluluktur. Bireyler kaçınma güdüsüyle kendi isteklerinden vazgeçtiklerinde, bu fedakârlığını kendi

çıkarlarına zararlı olarak algılayabilmektedirler (Neff ve Harter, 2002). Bu da onları ilişkilerinde fedakârlık yapmaktan uzaklaştırmaktadır.

Evlilik ilişkileri bağlamındaki fedakârlık davranışları, partnere ve ilişkiye yapılan yatırım olarak değerlendirilebilmektedir. Çünkü fedakârlık partnerin bir isteğini kabul etme, bir görevini üstlenme ve partnere destek sağlama gibi davranışları içermektedir. Çiftlerin, partnerlerinin davranışlarını fedakârlık olarak algılamalarının da partnerlerine olan güvenlerini ve ilişkiye olan bağlılıklarını arttırdığı görülmektedir (Wieselquist ve diğerleri, 1999). Yakın ilişkilerde partnerlerden biri fedakârlık yaptığında, ilişki odaklı bir çözümü hayata geçirmekte ve diğer partnerin de fedakârlık yapma ihtiyacı hissetmesini sağlamaktadır (Righetti ve Impett, 2017). Çiftlerin ilişkilerinde sergiledikleri fedakârlık davranışları ilişkide çatışmaları azaltmada (Kogan ve diğerleri, 2010), partnerlerin birbirine olan sevgilerini ve ilgilerini göstermelerine de fırsat tanıyarak evlilik ilişkisini olumlu yönde etkileyebilmektedir (Totenhagen ve diğerleri, 2013). Diğer taraftan bireyler, fedakârlık yaptıklarında kendi isteklerini gerçekleştirme fırsatını kaybederek kendi hedeflerine ulaşmada özerklik ve başarı ihtiyaçlarının engellendiğini de hissedebilmektedirler (Righetti ve Impett, 2017). Zorunluluk hisseyle yapılan fedakârlık davranışları da negatif duygulara yol açmakta ve ilişki doyumunu olumsuz yönde etkilemektedir (Pasha ve diğerleri, 2021). İlgili araştırmalar göz önüne alındığında yakın ilişkilerde, fedakârlık davranışının iki farklı yönü olan fedakârlık doyumunu ve fedakârlıktan algılanan zarar kavramları, evlilik doyumunun açıklanmasında bireye referans sağlamaktadır.

Tezer'in (1986) bireylerin evlilik yaşamında kendini mutlu hissetmesi olarak tanımladığı evlilik doyumunun beklentilerin karşılanması, çiftlerin ilişkilerinin devamı ve bireylerin mutluluğu açısından son derece önemli olduğu, doyum elde edilemediği durumlarda evliliklerin boşanma ile sonuçlanabileceği bilinmektedir (Stone ve Shackelford, 2007). Sağlıklı bir birlikteliğin sağlanması ve bağlılığın artması için çiftlerin ilişkilerinden biyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamaları önemlidir.

Problem Durumu

Yakın ilişkilerde partnerlerin çıkar çatışmalarını çözerken kullandıkları en yaygın stratejilerinden biri partnerlerden birinin ya da her ikisinin de fedakârlıkta bulunmasıdır. Tüm değerlendirmeler dikkate alındığında bireylerin kişisel çıkarlarından vazgeçmelerinin hem maliyeti hem de faydaları olduğu görülmektedir (Impett ve diğerleri, 2005). Alanyazında genellikle yakın mesafe evliliklerde fedakârlık davranışlarının araştırıldığı görülmektedir (Aydoğan ve Özbay, 2018; Day ve Impett, 2017; Righetti ve Impett, 2017). Uzak mesafe evliliklerdeki fedakârlık davranışlarını inceleyen sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Uzak mesafe ilişkilerde çiftler ev ve pek çok alandaki sorumlulukları paylaşmak yerine bunları tek başına üstlenmekte veya ihtiyaç durumunda kısa sürede birbirine ulaşamamaktan kaynaklı olumsuz bir durumun yükünü tek başına çekmek zorunda kalabilmektedirler. Dolayısıyla bireylerin fedakârlık davranışlarını nasıl değerlendirdikleri ve doyum-zarar açısından nasıl algıladıkları yakın ilişkileri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bunun yanı sıra evlilik ve ilişkilerde, fedakârlığın kişinin hem kendisinin evlilik doyumunu hem de partnerinin evlilik doyumunu üzerindeki aktör partner etkisini karşılıklı etki bağlamında değerlendiren ikili (dyadic) model çalışmalara ihtiyaç vardır (Aydoğan ve Özbay, 2018). Bu bağlamda, bu araştırmada uzak mesafeli ilişki yaşayan evli çiftlerde fedakârlık doyumunu ve fedakârlıktan algılanan zararın evlilik doyumunu üzerindeki etkileri ikili model ile incelenmiştir. Bu çalışmanın bulgularının uzak mesafe evliliklerinin ilişki dinamiklerinin anlaşılmasında etkili olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Romantik ilişkilerde, coğrafi uzaklığın giderek yaygınlaşması bu konuyla ilgili mevcut araştırmaların artması gerekliliğini ortaya koymaktadır (Merollo, 2010). Uzak mesafeli ilişkilerin dinamiklerini açıklamaya yönelik olarak yapılan çalışmaların genel olarak uzak mesafeli ilişki yaşayan ve yaşamayan çiftleri karşılaştırmaya yönelik olduğu ve partnerlerden birinin araştırmaya dâhil olduğu görülmektedir. Bu durumda yakın ilişkilerdeki karşılıklı belirleyicilik ilkesi göz ardı edilmekte, dolayısıyla uzak mesafeli evlilik ilişkilerinde çiftlerin süreçten bireysel ve çift olarak nasıl etkilendikleri yeterince anlaşılamamaktadır. Aktör Partner Karşılıklı Bağımlılık Modeli ile ilişkide bulunan kişilerin duygu, düşünce ve davranışlarının hem kendi deneyimlerinden hem de partnerlerinin deneyimlerinden nasıl etkilendiği, diğer bir ifadeyle aktör ve partner olarak birbirleri üzerindeki etkileri belirlenebilmektedir (Kenny, 1996; Kenny ve Cook, 1999). Aktör Partner Karşılıklı Bağımlılık Modeli evli bir kişinin davranışlarını anlamlandırmaya çalışırken, partnerinin etkisinin de değerlendirilmesine ve eşlerin ilişkilerinin derinlemesine analiz edilmesine imkân sağlamaktadır (Kenny ve Cook, 1999). Bu bağlamda Aktör Partner Karşılıklı Bağımlılık Modeli kullanılarak uzak mesafeli evliliklerde çiftlerin fedakârlık doyumlarının ve fedakarlıkta algıladıkları zararın, eşlerin hem kendi evlilik doyumları (aktör etkisi) hem de partnerlerinin evlilik doyumları (partner etkisi) üzerindeki etkisi iki model ile incelenmiştir. Bu bağlamda, aşağıdaki hipotezler test edilmiştir.

H1: Uzak mesafeli ilişki yaşayan evli çiftlerde fedakârlık doyumunu ile evlilik doyumunu arasındaki ilişkide aktör etkileri vardır.

H2: Uzak mesafeli ilişki yaşayan evli çiftlerde fedakârlık doyumunu ile evlilik doyumunu arasındaki ilişkide partner etkileri vardır.

H3: Uzak mesafeli ilişki yaşayan evli çiftlerde fedakarlıktan algıladıkları zarar ile evlilik doyumunu arasındaki ilişkide aktör etkileri vardır.

H4: Uzak mesafeli ilişki yaşayan evli çiftlerde fedakarlıktan algıladıkları zarar ile evlilik doyumunu arasındaki ilişkide partner etkileri vardır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi hakkında bilgi verilmiştir.

Araştırmanın Deseni

Bu çalışma, uzak mesafe evliliklerde çiftlerin fedakârlık doyumları ve fedakarlıktan algıladıkları zararın evlilik doyumları üzerindeki etkisinin araştırıldığı nicel araştırma yöntemlerinden biri olan korelasyonel bir çalışmadır. Korelasyonel araştırmalar, iki veya daha çok değişken arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmak için yapılmaktadır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016). Araştırmada uzak mesafe evliliklerde çiftlerin fedakarlıktan algıladıkları zarar ve fedakârlık doyumları bağımsız değişken, evlilik doyumları bağımlı değişken olarak tanımlanmıştır.

Katılımcılar

Bu çalışmada katılımcıların belirlenmesinde uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Katılımcıların çalışmaya katılmaları için partnerlerden birinin haftanın en az 3 günü evin dışında farklı bir mekânda ikamet etmesi ve bunu en az 6 aydır devam ettirmesi ve araştırmaya gönüllü olarak katılması durumları ölçüt olarak belirlenmiştir. Analizler, uzak mesafe evliliği ölçütünü karşılayan 101 çift (n=202) üzerinde yapılmıştır. Araştırmada yer alan tüm katılımcıların yaşları 21-49 arasında değişmektedir ($\bar{X} = 32.21$, $Ss = 5.71$). Kadınların yaşları 21-46 arasında, erkeklerin yaşları 23-49 arasında değişmekte olup, kadınların yaş ortalamaları $\bar{X} = 31.12$, ($Ss = 5.43$), erkeklerin yaş ortalamaları $\bar{X} = 33.30$ 'dur ($Ss = 5.79$). Katılımcıların eğitim düzeylerine bakıldığında 1'i (%0.5) ortaokul, 37'si (% 18.3) lise, 137'si (%67.8) lisans, 27'si (%13.4) lisansüstü eğitime sahiptir. Çiftlerin evlilik süreleri 1-20 yıl arasında değişmektedir. Çiftlerin evlilik yılı ortalamaları 4.73 yıldır ($Ss = 4.05$). Katılımcıların 174'ü (%86.1) çalışmakta, 28'i (%13.9) çalışmamaktadır. Katılımcılardan 49 çift (%48.5) çocuk sahibi olmadığını, 52 çift (%51.5) çocuk sahibi olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların sahip oldukları çocuk sayısının 1 ile 4 arasında değiştiği ortalama olarak 2 çocuk sahibi oldukları görülmektedir. Tablo 1'de katılımcıların uzak mesafe ilişki özelliklerine yer verilmiştir.

Tablo 1.

Katılımcıların Uzak Mesafe İlişki Özellikleri

Değişkenler	Kategoriler	n	%
Uzak mesafeli evlilik süresi	6 ay- 1 yıl	42	41.6
	1 yıl üzeri- 2 yıl	26	25.7
	2 yıl üzeri – 3 yıl	13	12.9
	3 yıl üzeri	20	19.8
	Toplam	101	100
Uzakta olan partner	Kadın	22	21.8
	Erkek	79	78.2
	Toplam	101	100
Bir araya gelme sıklığı	Haftada bir	21	20.8
	Birkaç haftada bir	29	28.7
	Ayda bir	21	20.8
	Birkaç ayda bir	30	29.7
	Toplam	101	100
Evlilik başlangıçtan itibaren uzak mesafeli	Evet	42	41.6
	Hayır	59	58.4
	Toplam	101	100

n=101 çift (202 birey)

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacıların oluşturduğu Kişisel Bilgi Formu'nda araştırma grubuna ilişkin yaş, cinsiyet, eğitim ve çalışma durumu gibi demografik bilgiler, evlenme biçimi, çocuk sahibi olma durumu, uzak mesafeli geçirdikleri evlilik süresi, çiftlerin yüz yüze gelme sıklıkları, uzakta olan partnerin kim olduğu, uzak mesafeli evliliğin başlangıcından itibaren mi yoksa sonradan mı uzak mesafe yaşadıkları gibi ilişkileri ile ilgili bilgilerin belirlenmesine yönelik sorular yer almaktadır.

Fedakârlık Doyumu Ölçeği

Fedakârlık Doyumu Ölçeği, evli bireylerin fedakârlık davranışlarından sağlanan doyumlarını belirleyebilmek amacıyla Whitton ve diğerleri (2007) tarafından geliştirilmiştir. Topçu ve Tezer (2013) tarafından Türkçe 'ye uyarlaması yapılan ölçek, 6 maddeden oluşan (örnek madde: "*Kendim için istediğim bir şeyi kaçırmak anlamına gelse bile eşim için bir şeyleri yapmayı memnuniyetle ertelerim.*"), 7 = Kesinlikle Katılıyorum ile 1 = Kesinlikle Katılmıyorum seçenekleri arasında puanlanan likert tipi derecelemeyle sahip olan bir ölçme aracıdır. Ölçeğin tek faktörlü bir yapısı olduğu ve orijinal formunun Cronbach Alpha katsayısının 0.77 (Whitton ve diğerleri, 2007), Türkçe formunun Cronbach Alpha katsayısının ise 0.74 olduğu bildirilmiştir (Topçu ve Tezer, 2013). Bu çalışma kapsamında Fedakârlık Doyumu Ölçeği'nin Cronbach Alpha değeri 0.92 bulunmuştur.

Fedakârlıkta Algılanan Zarar Ölçeği

Fedakârlıkta Algılanan Zarar Ölçeği, evli bireylerin fedakârlık davranışlarından algıladıkları zararı belirlemek amacıyla Whitton ve diğerleri (2007) tarafından geliştirilmiştir. Topçu ve Tezer (2013) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan ölçek, 11 maddeden oluşmaktadır (örnek madde: "*O anda şikâyetimi duymanın eşime zor geleceğini bildiğimden şikâyet etmemek için kendimi tuttum.*"). Katılımcılardan, ilk bölümde belirtilen davranışları geçen ay içinde ne sıklıkla yaptıklarını (0 = Hiçbir zaman, 1 = Bir veya iki kere, 2 = Birçok kere, 3 = Çok sık); ikinci bölümde bu davranışların kişisel çıkarlarına ne derece zararlı olduğunu (0 = Hiç, 1 = Biraz zararlı, 2 = Zararlı, 3 = Çok zararlı) işaretlemeleri istenmektedir (Topçu ve Tezer, 2013). Ölçeğin tek faktörlü bir yapısı olduğu ve orijinal formunun Cronbach Alpha katsayısının 0.87 (Whitton ve diğerleri, 2007), Türkçe formunun iç tutarlılık katsayısının 0.84 olduğu raporlanmıştır (Topçu ve Tezer, 2013). Bu çalışmada Fedakârlıkta Algılanan Zarar Ölçeği'nin Cronbach Alpha değeri 0.78 bulunmuştur.

Evlilik Yaşamı Ölçeği

Evlilikten sağlanan genel doyumunu ölçmeyi amaçlayan ve Tezer (1996) tarafından geliştirilen ölçek, 10 maddeden oluşmaktadır (örnek madde: "*Evliliğimiz her geçen gün daha iyiye doğru gitti.*"). 1 = Kesinlikle Katılmıyorum, 5 = Kesinlikle Katılıyorum puan aralığında değerlendirilen 5'li likert tipinde bir ölçektir. Ölçeğin, Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları 50

evli kişi üzerinde 0.91 ve 104 çift (n=294) üzerinde 0.89 olarak hesaplanmıştır (Tezer, 1996). Ölçeğin geçerlik çalışmasında yapı geçerliğini belirlemek için bilinen grupların karşılaştırılması tekniği kullanılmıştır. Ölçeğin, sosyal beğenilirdikten ne ölçüde etkilenip etkilemediğini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen inceleme sonucunda bulunan 0.21'lik korelasyon katsayısının anlamlı olmaması ölçeğin geçerliğine kanıt olarak sunulmuştur (Tezer, 1996). Bu çalışmada Evlilik Yaşamı Ölçeği'nin Cronbach Alpha değeri 0.86 bulunmuştur.

Etik Konular

Bu çalışma Hasan Kalyoncu Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 18.02.2022 tarih ve 10194 sayılı Etik Kurulu onayı alındıktan sonra, katılımcılara Google formlar aracılığı ile uygulanmıştır. Uzak mesafe evlilik yaşayan bireylerin yardımıyla ölçütleri karşılayan diğer katılımcılara ulaşılmıştır. Çiftler, araştırmaya eşleri ile birlikte katılmaları gerekliliği konusunda bilgilendirilmiş ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan çiftler örnekleme alınmıştır. Katılımcılardan çift olarak ortak kullandıkları bir rumuz belirlemeleri istenmiştir.

Verilerin Analizi

Çift verileri eşleştirilirken aynı rumuzların kullanılıp kullanılmadığı kontrol edilmiştir. Her değişken için veriler kontrol edildikten ve eksik verilerin, aykırı değerlerin ayıklanması yapıldıktan sonra betimsel istatistikler kısmına geçilmiştir. Pearson korelasyon analizi ile değişkenler (bağımlı ve bağımsız) arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Çiftlerin bağımlı (evlilik doyumu) ve bağımsız (fedakarlık doyumu ve fedakarlıkta algılanan zarar) değişkenlerine ait aktör ve partner etkilerinin ortaya çıkarılmasını sağlayan Aktör-Partner Karşılıklı Bağımlı Model kullanılmıştır. Uzak mesafeden ilişkilerini sürdüren evli çiftlerle yürütülen bu çalışmada çiftler kadın ve erkek eşler olarak ayrılabilirlik için çalışmada cinsiyet ayırt edilebilirlik ölçütü olarak alınmıştır. Evlilik doyumu üzerinde fedakârlık doyumu ve fedakarlıkta algılanan zarar değişkenlerinin aktör ve partner etkisinin incelendiği iki ayrı model analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçları 0.95 güven düzeyinde değerlendirilmiştir. Veri analizinde SPSS 22.0 ve AMOS 21.0 paket programlarından faydalanılmıştır.

Bulgular

Rumuz yazmayan, eşlerin her ikisinin ölçeği doldurmadığı tespit edilen ve eksik veri bulunan 8 veri, veri setinden çıkarılmıştır. Tek yönlü değerler incelendiğinde, uç değere ulaşılmamış fakat Mahalanobis Uzaklık değerinde, iki maddede çok yönlü aykırı değere ulaşılmıştır. Bu maddeler analiz dışında tutularak, 101 evli çift üzerinde veri analizi yapılmıştır. Karşılıklı Bağımlı Model analiz edilmeden önce, kadınlara ve erkeklere ait evlilik doyumu, fedakârlık doyumu ve fedakârlıkta algılanan zarar değişkenlerinin ortalama puanları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Evlilik doyumuna ait erkekler için ortalama $\bar{X} = 32.28$ ($Ss = 7.83$), kadınlar için ortalama $\bar{X} = 31.38$ ($Ss = 7.67$); fedakârlık doyumuna ait erkekler için ortalama $\bar{X} = 26.72$ ($Ss = 8.77$), kadınlar için ortalama $\bar{X} = 26.24$ ($Ss = 9.63$); fedakârlıkta algılanan zarara ait erkekler için ortalama $\bar{X} = 11.99$ ($Ss = 5.80$), kadınlar için ortalama $\bar{X} = 12.92$ ($Ss = 6.11$) olarak hesaplanmıştır. Bağımsız t testi analiz sonuçları, kadınlar ve erkekler arasında evlilik doyumu [$t(200) = 0.427, p > 0.05$], fedakârlık doyumu [$t(200) = 0.366, p > 0.05$] ve fedakârlıktan algılanan zarar [$t(200) = -1.109, p > 0.05$] puanları bakımından anlamlı bir fark

olmadığını göstermektedir. Araştırmanın değişkenleri arasındaki ilişkiler pearson korelasyon momentler çarpımı tekniği kullanılarak incelenmiştir.

Tablo 2.

Kadın ve Erkeğe Ait Fedakârlık Doymu, Fedakârlıkta Algılanan Zarar ve Evlilik Doymu Arasındaki İlişkiler

Değişkenler	1	2	3	4	5	6
1. Kadın Fedakârlık Doymu	1					
2. Kadın Fedakârlıkta Algılanan Zarar	-0.72**	1				
3. Kadın Evlilik Doymu	0.64**	-0.65**	1			
4. Erkek Fedakârlık Doymu	0.77**	-0.71**	0.62**	1		
5. Erkek Fedakârlıkta Algılanan Zarar	-0.74**	0.73**	-0.65**	-0.71**	1	
6. Erkek Evlilik Doymu	0.57**	-0.67**	0.56**	0.65**	-0.64**	1

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$

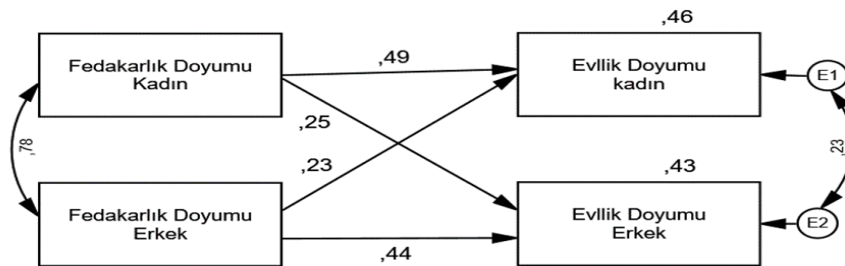
Evlilik Doymu Üzerinde Fedakârlık Doymunun Aktör ve Partner Etkileri

Fedakarlıktan algılanan doymun evlilik doymu üzerindeki etkisinin incelendiği ilk modelin uyum indeksleri ($RMSEA = 0.00$, $NFI = 0.99$, $CFI = 1.00$, $X^2 /sd = .48$) modelin oldukça iyi olduğunu göstermektedir (Brown, 2006; Çokluk Bökeoğlu ve diğerleri, 2012; Marsh ve diğerleri, 2006; Schumacker ve Lomax, 2010).

Kadın ve erkeklerin evlilik doymaları üzerinde kendi fedakârlık doymularının (aktör etkisi) ve eşlerinin fedakârlık doymularının (partner etkisi) etkisini inceleyen karşılıklı bağımlı model Şekil 1’de gösterilmektedir. Bu modele ait bulgular Tablo 3’de verilmiştir.

Şekil 1.

Evlilik Doymu Üzerinde Fedakârlık Doymuna İlişkin Standartlaştırılmış Katsayılar

Tablo 3.*Evlilik Doyumu Üzerinde Fedakârlık Doyumu Değişkenine Ait Aktör ve Partner Etkileri*

Etkiler	B	β	sh	t	p
Aktör Etkileri (H1)					
Fedakârlık Doyumu → Evlilik Doyumu					
Kadın Aktör Etkisi	0.38	0.49	0.06	6.18	0.001*
Erkek Aktör Etkisi	0.38	0.44	0.06	6.18	0.001*
Partner Etkileri (H1)					
Kadın Partner Etkisi	0.20	0.25	0.06	3.22	0.001*
Erkek Partner Etkisi	0.20	0.23	0.06	3.22	0.001*

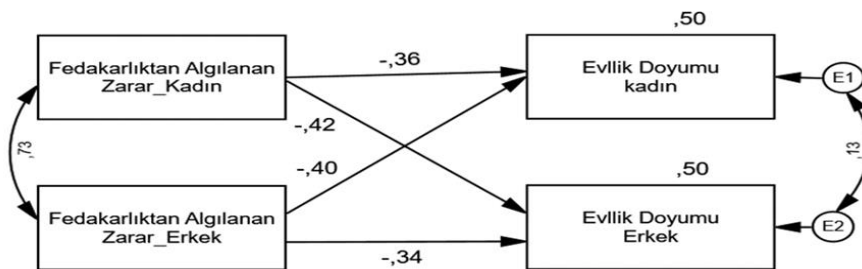
*p < 0.05; **p < 0.001

Şekil 1 ve Tablo 3' de görüldüğü üzere fedakârlık doyumu ile evlilik doyumu arasındaki ilişkide aktör etkilerinin (kadın aktör $\beta = 0.49$, $p < 0.05$ ve erkek aktör $\beta = 0.44$, $p < 0.05$) ve partner etkilerinin (kadın partner $\beta = 0.25$, $p < 0.05$, erkek partner $\beta = 0.23$, $p < 0.05$) anlamlı düzeyde ve pozitif olduğu görülmektedir. Kadınların ve erkeklerin fedakârlık doyumu arttıkça hem kendilerinin hem de partnerlerinin evlilik doyumu artmaktadır. Bu sonuçlar modelin çift düzeyinde anlamlı olduğunu, yani evli çiftlerin fedakârlık davranışlarına yönelik uyumun varlığını ve karşılıklı olumlu algılarının çift olarak evliliklerinden sağladıkları doyumu artırdığını göstermektedir.

Evlilik Doyumu Üzerinde Fedakârlıkta Algılanan Zararın Aktör ve Partner Etkileri

İkinci model olan evlilik doyumu ve fedakârlıkta algılanan zarar arasındaki ilişkiye yönelik modelden elde edilen uyum indeksleri ($RMSEA = 0.00$, $NFI = 0.99$, $CFI = 1.00$, $X^2 /sd = 0.09$) modelin oldukça iyi olduğunu göstermektedir (Chow Man ve Chi Tan, 2013).

Kadın ve erkeklerin evlilik doyumları üzerinde kendi fedakarlıklarına ilişkin algıladıkları zararın (aktör etkisi) ve eşlerinin fedakarlıkta algıladıkları zararın (partner etkisi) etkisini inceleyen karşılıklı bağımlı model Şekil 2'de gösterilmektedir. Bu modele ait bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Şekil 2.*Evlilik Doyumu Üzerinde Fedakârlıkta Algılanan Zarara İlişkin Standartlaştırılmış Katsayılar*

Tablo 4.*Evlilik Doyumu Üzerinde Fedakârlıkta Algılanan Zarar Değişkenine Ait Aktör ve Partner Etkileri*

Etkiler	B	β	sh	t	p
Aktör Etkileri (H2)					
Fedakârlıkta Algılanan Zarar → Evlilik Doyumu					
Kadın Aktör Etkisi	-0.45	-0.36	0.09	-4.96	0.000*
Erkek Aktör Etkisi	-0.45	-0.34	0.09	-4.96	0.000*
Partner Etkileri (H2)					
Kadın Partner Etkisi	-0.53	-0.42	0.09	-5.89	0.000*
Erkek Partner Etkisi	-0.53	-0.40	0.09	-5.89	0.000*

*p < 0.001

Şekil 2 ve Tablo 4' te görüldüğü üzere fedakârlıkta algılanan zarar ile evlilik doyumu arasındaki ilişkide aktör etkilerinin (kadın aktör $\beta = -0.36$, $p < 0.001$ ve erkek aktör $\beta = -0.34$, $p < 0.001$) ve partner etkilerinin (kadın partner $\beta = -0.42$, $p < 0.001$, erkek partner $\beta = -0.40$, $p < 0.001$) anlamlı düzeyde ve negatif olduğu görülmektedir. Kadınların ve erkeklerin fedakârlıkta algıladıkları zarar arttıkça hem kendilerinin hem de partnerlerinin evlilik doyumu azalmaktadır. Bu sonuçlar modelin çift düzeyinde anlamlı olduğunu, yani evli çiftlerin fedakârlık davranışlarına yönelik karşılıklı olumsuz algılarının uyumlu olduğunu ve bu olumsuz algıların çift olarak evliliklerinden sağladıkları doyumu düşürdüğünü göstermektedir.

Sonuç, Tartışma

Bu araştırmada uzak mesafeli evliliklerde evlilik doyumu üzerinde, fedakârlık doyumu ve fedakârlıkta algılanan zarar değişkenlerinin etkileri dyadic (ikili) model ile incelenmiştir. Evlilik doyumunu açıklamada fedakârlık doyumu ve fedakârlıkta algılanan zarar değişkenlerinin aktör ve partner etkilerinin anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Uzak mesafeli evliliklerin incelendiği mevcut araştırmalar bu çiftlerin genellikle yüksek kariyerli ve profesyonel meslek sahibi olduklarını, eşlerin çoğunun çalıştığını ve iş olanakları nedeniyle bu evlilik biçiminin yaygınlaştığını ortaya çıkarmıştır (Bergen, 2006; Gerstel ve Gross, 1984). Bu çalışmanın ön analizlerinde de bu bulguyla tutarlı şekilde katılımcılarının çoğunun bir meslek sahibi olduğu, %81.4'ünün lisans ve lisansüstü mezunu olduğu, %86.1'inin çalıştığı görülmüştür.

Fedakârlık doyumunun evlilik doyumu üzerindeki etkilerine ilişkin bulgular

Araştırmanın birinci hipotezine ilişkin sonuçlarda, uzak mesafeli evlilik ilişkisi yaşayan çiftlerin evliliklerini sürdürmeye yönelik olarak ilişkilerinde gönüllü ve karşılıklı olarak sergiledikleri fedakârlık davranışlarından sağladıkları doyumun hem kendi evlilik doyumlarını hem de partnerlerinin evlilik doyumlarını artırdığı görülmektedir. Bu sonuçlar, evli çiftlerin gönüllü fedakârlık davranışlarının evliliklerinden sağladıkları doyumun çift düzeyinde olumlu yönde etkilediğini ortaya koymaktadır. Evlilikte partnerlerin birbirlerine ve ilişkilerine yönelik olarak üstlendikleri görev ve sorumluluklar, partnerlerin ilişkilerinde yaşadıkları sorunların

çözümünde kolaylaştırıcı bir etki ortaya koymaktadır (Totenhagen ve diğerleri, 2013). Bunun yanı sıra bireylerin partnerinin yardım ve destek ihtiyacına duyarlıkla yaklaşma, ilgi gösterme, ona duygusal destek sağlamaya yönelik fedakâr davranışları çiftlerin ilişkilerinden sağladıkları memnuniyeti artırmaktadır (Gable ve diğerleri, 2003; Totenhagen ve diğerleri, 2013). Bu sonuçlar ile tutarlı bir şekilde evli bireylerle yapılan bazı araştırmalarda da fedakârlık yapma isteği ve fedakârlık doyumunu arttıkça, çift uyumunun, evlilik doyumunun, yakınlığın, ilişkisel özgünlüğün arttığı belirtilmiştir (Day ve Impett, 2017; Impett ve diğerleri, 2013; Stanley ve diğerleri, 2006; Topçu ve Tezer, 2013; Van Lange ve diğerleri, 1997).

Yakın ilişkilerde çiftler bilişsel olarak partnerlerini benliklerinin bir parçası olarak görme eğilimindedir (Aron ve diğerleri, 1991). Dolayısıyla bireylerin ilişkileri için iyi olan eylemleri kendi çıkarlarına ters düşse bile kendileri içinde iyi olarak algılaması muhtemeldir. Partnerlerden birinin ilişkide ortaya koyduğu fedakârlık davranışları çiftlerin ilişkilerini olumlu yönde etkilerken diğer partnerin de eşi için fedakârlık sorumluluğunu harekete geçirmede (Whitton ve diğerleri, 2007) ve ilişkide fedakârlık döngüsünün gelişimine de olanak sağlayabilmektedir (Righetti ve Impett, 2017). Oluşacak olan bu fedakârlık döngüsü de partnerlerin birbirlerinin yaşamını kolaylaştırmaları, ilişkilerindeki sorunların çözümünde iş birliği ve destekleyici davranışlar sergilemeleri ve daha yüksek ilişki memnuniyetine ulaşmaları anlamına gelmektedir. Bu sonuç uzak mesafeli evlilik ilişkisi bağlamında mesafenin evlilik doyumunu üzerinde ortaya çıkabilecek olumsuz etkilerinin partnerlerin benzer fedakârlık davranışları ile engellenebilecek bir değişken olduğunu göstermektedir. Partnerlerin fedakârlık davranışlarındaki uyum, uzak mesafeli evlilik ilişkilerinin sürdürülmesini kolaylaştırmanın yanında ve partnerlerin kariyer fırsatları ve çalışma olanakları açısından daha zengin seçenekler ortaya koymaktadır. Ve partnerler hem ilişkilerini hem de mesleklerini bir arada sürdürme olanağına sahip olabilmektedirler (Rhodes, 2002). İlişkide ortaya konan fedakârlık davranışlarından sağlanan doyum, çiftlerin karşılıklı beklenti ve çıkarlarına ulaşmalarını kolaylaştırmaktadır.

Fedakârlıkta algılanan zararın evlilik doyumunu üzerindeki etkilerine ilişkin bulgular

Araştırmanın ikinci hipotezine ilişkin sonuçlar, uzak mesafeli evlilik ilişkisi yaşayan çiftlerin evlilik ilişkilerinde istemeden yaptıkları fedakârlık davranışlarından algıladıkları zararın çiftlerin hem kendilerinin hem de partnerlerinin evliliklerinden sağladıkları doyumunu azalttığını göstermektedir. Çiftler gönüllü olmayan fedakârlık davranışlarını sergilediklerinde çift olarak benzer düzeyde olumsuz etkilenmektedirler ve evlilik ilişkileri daha çatışmalı hale gelebilmektedir (Pasha ve diğerleri, 2021). Fedakârlık davranışları ve fedakârlıkta buldukları konular çiftler için bir çatışma konusuna dönüşebilmekte ve bu durum çiftlerin karşılıklı olarak evliliklerinden sağladıkları doyumunu düşürmektedir. Uzak mesafeli ilişkiler temelinde bu sonuç özellikle geride kalan partnerler için üstlenilen ekstra iş yükü ve sorumluluklara dayalı olarak fedakârlık davranışlarına ilişkin olumsuz algıların her iki partnerin benzer şekilde mutsuzluğuna yol açan bir faktör (Neff ve Harter, 2002) olarak açıklanabilir. Evlilik ilişkisini uzak mesafede sürdürme durumunun bir fedakârlık olduğu düşünüldüğünde, buna bağlı olarak artan bireysel sorumluluklar (ev işleri, çocukların bakımı, ekonomik görevler vb) fedakârlık yorgunluğunu ve rahatsızlığını artırabilmekte ve bu durum da ilişkiye olumsuz olarak yansıyabilmektedir. Bu durumda uzak mesafeli ilişkilerde partnerlerin fedakârlık davranışlarına ilişkin yaşadıkları memnuniyetsizlikleri daha etkili bir şekilde çift olarak ele alma sorumlulukları ortaya çıkmaktadır. Çiftler bu sorumluluğu almadıklarında ilişkilerinde yaşanacak çatışmalarda artış

ortaya çıkacak ve olumsuz duygusal sonuçlara yol açabilecektir. Alanyazında uzak mesafeli evliliklerde fedakârlık davranışlarını doğrudan inceleyen çalışmalar olmasa da mevcut araştırmalar fedakârlıklarının kişisel çıkarlarına zararlı olarak algılayan kişilerin evlilik doyumlarının ve bağlılıklarının azaldığını öne sürmektedir (Whitton ve diğerleri, 2007; Topçu ve Tezer, 2013). Lan ve diğerleri (2017) APKBM aracılığıyla evli çiftlerde fedakârlıkta algılanan zarar ile evlilik doyumu arasındaki ilişkiyi incelemiş, kadınların fedakârlıkta algıladıkları zararın hem kendi evlilik doyumlarını hem de partnerlerinin evlilik doyumlarını negatif yönde etkilediğini bulmuşlardır. Feminist araştırmacılar da fedakârlığın zararlarına dikkat çekerek, kadınların ilişkilerini sürdürmek için fedakârlık yapmak zorunda hissettiklerini ve fedakârlık davranışlarının depresyona neden olduğunu öne sürmüşlerdir (Lerner, 1988). Fedakârlık davranışlarının depresyon riskini arttırdığına ilişkin bulgunun erkeklerde de tekrarlandığı ortaya çıkarılmıştır (Page ve diğerleri, 1996). Bu noktada bireylerin, fedakârlıkta algıladıkları zararın artmasının, olumsuz duygulara ve ilişkilerinin bozulmasına yol açması partnerlerin karşılıklı olarak evlilik ilişkilerinden sağladıkları doyumun azalmasını açıklamaktadır. Sonuç olarak, yapılan fedakârlık davranışlarının eşler tarafından nasıl algılandığı, bu davranışların ilişkiyi nasıl etkilediği konusunda önemli bir rol üstlenmektedir.

Sınırlılıklar ve Öneriler

Bu araştırmada katılımcıların çoğu, lisans mezunu ve iş ya da meslek yaşamları için uzak mesafede evliliklerini sürdüren kişilerdir. Göç, eğitim, hapis cezası gibi risk nedenleri ile uzak mesafeli olarak evliliklerini sürdüren çiftler üzerinde fedakârlık davranışlarına ve ilişki dinamiklerine yönelik dyadic çalışmalar yapılabilir. Fedakârlık davranışlarının nasıl algılandığının çiftlerin evlilik doyumu üzerindeki etkisine bakıldığında özellikle uzak mesafeli evlilik ilişkilerini güçlendirmeye yönelik olarak yapılacak olan müdahale çalışmalarında ilişkilerde yapılan fedakârlık davranışlara yönelik içeriklerin ele alınmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Uzak mesafeli evliliklerde evlilik doyumunu etkileyebilecek başa çıkma, çatışma çözme gibi farklı değişkenlerin ve fedakârlığın farklı boyutlarının (fedakârlık yapma isteği, fedakârlık motivasyonları) ele alınmasının alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Fedakârlık davranışlarını ölçekte belirtilen belirli davranışlarla sınırlandırmak yeterli olmayabilir. Uzak mesafe evliliklerde büyük önem taşıyan fedakârlık davranışlarının farklı yönlerinin ortaya çıkarılması amacıyla nitel çalışmalar yapılabilir. Uzak mesafe evliliklerde coğrafi uzaklık ortadan kalktığında ve yakın mesafe evliliğe geçişlerde partnerlerin evlilik doyumlarında ve aile işlevselliklerinde yaşanan değişimler incelenebilir. Çift ilişkisinin yanında ebeveyn çocuk ilişkilerinin uzak mesafeden nasıl etkilendiğini inceleyen çalışmalar planlanabilir. Aile danışmanlığı uygulamalarında uzak mesafeli ilişkileri güçlendirmeye ve sürdürülebilirliğini sağlamaya yönelik olarak müdahale çalışmaları yapılabilir. Bazı çiftlerin evliliğini başlangıçtan itibaren uzak mesafeli olarak sürdürdüğü göz önüne alınırsa uzak mesafeli ilişkileri güçlendirmeye yönelik çalışmaların evlilik öncesi de yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Bu araştırma, birinci yazarın yüksek lisans tez çalışmasından oluşturulmuştur. Araştırmaya yazarlar tarafından eşit katkı sağlandığını beyan ederiz.

Çatışma Beyanı

Araştırmanın hazırlanması, uygulanması, veri toplanması, sonuçların yorumlanması ve makalenin yazılması aşamalarında herhangi bir çıkar çatışması alanının bulunmadığını beyan ederiz.

Kaynakça

- Acedera, K. A., & Yeoh, B. S. (2019). 'Making time': Long-distance marriages and the temporalities of the transnational family. *Current Sociology*, 67(2), 250-272. <https://doi.org/10.1177/0011392118792927> adresinden 18.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Akçabozan Kayabol, N.B., Aydoğan, D., Hatipoğlu Sümer, Z. ve Özbay, Y. (2022). Gözden uzak olan gönülden de uzak mı olur? Uzak mesafe evlilik ilişkilerinin doğası. *Başkent University Journal of Education*, 9 (1), 14-29. <https://buje.baskent.edu.tr/index.php/buje/article/view/413/224> adresinden 25.04.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Anand, L., Du Bois, S. N., Sher, T. G., & Grotkowski, K. (2018). Defying tradition: Gender roles in long-distance relationships. *The Family Journal*, 26(1), 22–30. <https://doi.org/10.1177/1066480717731342> adresinden 15.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Anderson, E. A. (1992). Decision-making style: Impact on satisfaction of the commuter lifestyle. *Journal of Family and Economic Issues*, 13(1), 5-21. <https://doi.org/10.1007/BF01013643> adresinden 25.04.2022 tarihinde erişilmiştir
- Anderson, S. A., & Sabatelli, R. M. (2007). *Family interaction: A multigenerational developmental perspective* (4th ed.). Allyn and Bacon.
- Arditti, J. A., & Kauffman, M. (2004) Staying close when apart. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 3(1), 27-51. https://doi.org/10.1300/J39v03n01_03 adresinden 05.04.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Aron, A., Aron, E. N., Tudor, M., & Nelson, G. (1991). Close relationships as including other in the self. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60, 241–253. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.60.2.241> adresinden 25.04.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Aydoğan, D. ve Özbay, Y. (2018). Evlilikte fedakârlık doyumunun ilişkisel özgünlük ve evlilik doyumuna bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(2), 1276-1290. <http://dx.doi.org/10.7884/teke.4112> adresinden 25.04.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Bao, K. J., & Lyubomirsky, S. (2013). Making it last: Combating hedonic adaptation in romantic relationships. *The Journal of Positive Psychology*, 8(3), 196-206. <https://doi.org/10.1080/17439760.2013.777765> adresinden 25.04.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Bergen, K. M. (2006). *Women's narratives about commuter marriage: How women in commuter marriages account for and negotiate identities with members of their social networks* (Publication Number: AAT 3208052) [Doctoral Dissertation, University of Nebraska–Lincoln]. World Wide Web. <https://www.researchgate.net/publication/34465181> adresinden 10.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Bergen, K. M., Kirby, E., & McBride, M. C. (2007). "How do you get two houses cleaned?": Accomplishing family caregiving in commuter marriages. *Journal of Family Communication*, 7(4), 287–307. <https://doi.org/10.1080/15267430701392131> adresinden 04.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Bergen, K. M. (2010). Negotiating a "Questionable" identity: Commuter wives and social networks. *Southern Communication Journal*, 75(1), 35–56. <https://doi.org/10.1080/10417940902951816> adresinden 25.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Brown, T. A. (2006). *Confirmatory factor analysis for applied research* (First Edition). Guilford Publications.

- Butler, A. C., & Goodfriend, W. (2015). Long distance vs proximal romantic relationships: Predicting commitment, investments, and bias, *Modern Psychological Studies*, 20(2), Article 4. Available at: <https://scholar.utc.edu/mps/vol20/iss2/4> adresinden 01.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (20. Baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Cameron, J.J., & Ross, M. (2007). In times of uncertainty: Predicting the survival of long-distance relationships. *The Journal of Social Psychology*, 147(6), 581-606. <https://doi.org/10.3200/SOCP.147.6.581-606> adresinden 25.03.2022 tarihinde erişilmiştir
- Carter, J. (1992). Commuter marriages. *Black Enterprise*, 22(7), 246-250. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.06.295> adresinden 12.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Carter, S. P., & Renshaw, K. D. (2016). Spousal communication during military deployments: A review. *Journal of Family Issues*, 37(16), 2309-2332. <https://doi.org/10.1177/0192513X14567956> adresinden 25.04.2022 tarihinde erişilmiştir
- Chow, M. C., & Tan, C. C. (2013). Attachment and Commitment in Dyadic Friendships: Mediating Roles of Satisfaction, Quality of Alternatives, and Investment Size. *Journal of Relationships Research*, 4, 1-11. <https://doi.org/10.1017/jrr.2013.4> adresinden 19.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Çokluk Bökeoğlu, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Dainton, M., & Aylor, B. (2001). A relational uncertainty analysis of jealousy, trust, and maintenance in long-distance versus geographically close relationships. *Communication Quarterly*, 49(2), 172-188. <https://doi.org/10.1080/01463370109385624> adresinden 20.04.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Dargie, E., Blair, L., Goldfinger, C., & Pukall, M. (2015). Somewhere under the rainbow: Exploring the identities and experiences of trans persons. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 41(2), 181–202. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2013.864367> adresinden 15.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Day, L. C., & Impett, E. A. (2017). Giving when it costs: How inter-dependent self-construal shapes willingness to sacrifice and satisfaction with sacrifice in romantic relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 35(5), 722-742. <https://doi.org/10.1177/0265407517694965> adresinden 05.04.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Du Bois, S. N., Sher, T. G., Grotkowski, K., Aizenman, T., Slesinger, N., & Cohen, M. (2016). Going the distance: Health in long-distance versus proximal relationships. *The Family Journal*, 24(1), 5-14. <https://doi.org/10.1177/1066480715616580> adresinden 10.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Erdem, E. ve Özdemir, M. Ç. (2018) Uzak mesafe evliliklerinde kadınların yaşadıkları sorunlar. *Sobider: Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(5), 321-344. <https://doi.org/10.16990/SOBIDER.4237> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Gable, S. L., & Reis, H. T. (2001). Appetitive and aversive social interaction. In J. Harvey & A. Wenzel (Eds.), *Close romantic relationships: Maintenance and enhancement* (pp. 169–194). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Gable, S. L., Reis, H. T., & Downey, G. (2003). He said, she said: A quasi-signal detection analysis of spouses' perceptions of everyday interactions. *Psychological Science*, 14, 100–105. <https://doi.org/10.1111/1467-9280.t01-1-01426> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Gerstel, N., & Gross, H. (1984). *Commuter marriage: A study of work and family*. Guilford Press.
- Gladding, S. T. (2014). *Family Therapy: History, theory and practice*. Pearson Education.
- Impett, E. A., Gable, S. L., & Peplau, L. A. (2005). Giving Up and Giving In: The Costs and Benefits of Daily Sacrifice in Intimate Relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89,

- 327–344. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.89.3.327> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Impett, E. A.; Javam, L.; Le, Bonnie M.; Asyabi-Eshghi, B., & Kogan, A. (2013). The joys of genuine giving: Approach and avoidance sacrifice motivation and authenticity. *Personal Relationships*, 20(4), 740–754. <https://doi.org/10.1111/pere.12012> adresinden 19.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Jack, D. C. (1991). *Silencing the self: Women and depression*. Harvard University Press.
- Jackson, A. P., Brown, R. P., & Patterson-Stewart, K. E. (2000). African American families in dual-career commuter marriages: An investigation of their experiences. *The Family Journal*, 8(1), 22–37. <https://doi.org/10.1177/106648002236758> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Kelley, H. H., Holmes, J. G., Kerr, N. L., Reis, H. T., Rusbult, C. E., & Van Lange, P. A. M. (2003). *An atlas of interpersonal situations*. Cambridge University Press.
- Kelmer, G., Rhoades, G. K., Stanley, S., & Markman, H. J. (2013). Relationship quality, commitment, and stability in long? Distance relationships. *Family process*, 52(2), 257-270. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2012.01418.x> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Kenny, D. A. (1996). Models of non-independence in dyadic research. *Journal of Social and Personal Relationships*, 13(2), 279-294. <https://doi.org/10.1177/0265407596132007> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Kenny, D. A., & Cook, W. L. (1999). Partner effects in relationship research: Conceptual issues, analytic difficulties, and illustrations. *Personal Relationships*, 6(4), 433-448. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1475-6811.1999.tb00202.x> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Kogan, A., Impett, E. A., Oveis, C., Hui, B., Gordon, A. M., & Keltner, D. (2010). When giving feels good: The intrinsic benefits of sacrifice in romantic relationships for the communally motivated. *Psychological Science*, 21(12), 1918-1924. <https://doi.org/10.1177/0956797610388815> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Lan, J., Li, X., Cao, H., Zhou, N., Lin, X., Deng, L., & Fang, X. (2017). Inequity of sacrifice and marital satisfaction in Chinese young couples. *Journal of Family Therapy*, 39(2), 169-192. <https://doi.org/10.1111/1467-6427.12153> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Lerner, H. G. (1988). *Women in therapy*. Perennial Library.
- Marsh, H. W., Hau, K. T., Artelt, C., Baumert, J., & Peschar, J. L. (2006). OECD's brief self-report measure of educational psychology's most useful affective constructs: Cross-cultural, psychometric comparisons across 25 countries. *International Journal of Testing*, 6(4), 311-360. <https://doi.org/10.1207/s15327574ijt0604> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Merolla, J. A. (2010). Relational maintenance and noncopresence reconsidered: Conceptualizing geographic separation in close relationships. *Communication Theory*, 20(2), 169–193. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2885.2010.01359.x> adresinden 15.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Merolla, A. J. (2012). Connecting here and there: A model of long-distance relationship maintenance. *Personal Relationships*, 19(4), 775-795. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.2011.01392.x> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Mietzner, S., & Lin, L-W. (2005). Would you do it again? Relationship skills gained in a long distance relationship. *College Student Journal*, 39(1), 192–200. <https://doi.org/10.1177/0265407510363427> adresinden 17.02.2022 tarihinde erişilmiştir.

- Neff, K. D., & Harter, S. (2002). The authenticity of conflict resolutions among adult couples: does Women's other-oriented behavior reflect their true selves? *Sex Roles*, 47(9-10), 403-417. <https://doi.org/10.1023/A:1021692109040> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Page, J. R., Stevens, H. B., & Galvin, S. L. (1996). Relationships between depression, self-esteem, and self-silencing behavior. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 15(4), 381-396. <https://doi.org/10.1521/jscp.1996.15.4.381> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Pasha, M., Ghorbanshiroudi, S., & Homayouni, A. (2021). The role of dysfunctional beliefs and self-sacrifice motivation in predicting marital adjustment of married women. *Women. Health. Bull*, 2(8), 107-113. <https://doi.org/10.30476/WHB.2021.89993.1105> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Rhodes, J.E. (2002). *Stand by me: The risks and rewards of mentoring today's youth*. Cambridge. Harvard University Press.
- Righetti, F., & Impett, E. (2017). Sacrifice in close relationships: Motives, emotions, and relationship outcomes. *Social and Personality Psychology Compass*, 11(10), Article e12342. <https://doi.org/10.1111/spc3.12342> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Roberts, A., & Pistole, M. C. (2009). Long distance romantic relationships: Attachment, closeness, and satisfaction. *Journal of College Counseling*, 12(1), 5-17. <https://doi.org/10.1002/j.2161-1882.2009.tb00036.x> adresinden 21.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Rotter, J. C., Barnett, D. E., & Fawcett, M. L. (1998). On the road again: Dual-career commuter relationships. *The Family Journal*, 6(1), 46-49. <https://doi.org/10.1177/1066480798061009> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G., (2010). *A beginner's guide to Structural Equation Modeling*. Taylor & Francis Group.
- Stafford, L. (2005). *Maintaining long-distance and cross-residential relationships*. Routledge.
- Stafford, L., & Merolla, A. J. (2007). Idealization, reunions, and stability in long-distance dating relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 24(1), 37-54. <https://doi.org/10.1177/0265407507072578> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Stanley, S. M., & Markman, H. J. (1992). Assessing commitment in personal relationships. *Journal of Marriage and the Family*, 54, 595-608. <https://doi.org/10.2307/353245> adresinden 19.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Stanley, S. M., Whitton, S. W., Sadberry, S. L., Clements, M. L., & Markman, H. J. (2006). Sacrifice as a predictor of marital outcomes. *Family Process*, 45, 289-303. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2006.00171.x> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Stone, E. A., & Shackelford, T. K. (2007). Marital satisfaction. *Encyclopedia of Social Psychology*, 541-545. <https://doi.org/10.4135/9781412956253.n323> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Tezer, E. (1996). Evlilik ilişkisinden sağlanan doyum: Evlilik Yaşam Ölçeği. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(7), 1-7. <https://doi.org/10.17066/pdrd.19981> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Topcu, Ç. ve Tezer, E. (2013). Fedakârlık ta Algılanan Zarar Ölçeği ve Fedakârlık Doyum Ölçeği'nin Türkçe'ye adaptasyonu. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(40), 176-185. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tpdrd/issue/21460/229896> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.

- Totenhagen, C. J., Curran, M. A., Serçdo, J., & Butler, E. A. (2013). Good days, bad days: Do sacrifices improve relationship Quality? *Journal of Social and Personal Relationships*, 30(7), 881-900. <https://doi.org/10.1177/0265407512472475> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Van Horn, K. R., Arnone, A., Nesbitt, K., Desilets, L., Sears, T., Giffin, M., & Brudi, R. (1997). Physical distance and interpersonal characteristics in college students' romantic relationships. *Personal Relationships*, 4(1), 25–34. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.1997.tb00128.x> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Van Lange, P. A. M., Rusbult, C. E., Drigotas, S. M., Arriaga, X. M., Witcher, B. S., & Cox, C. L. (1997). Willingness to sacrifice in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72, 1373–1395. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.72.6.1373> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Visserman, M. L., Righetti, F., Impett, E. A., Keltner, D., & Van Lange, P. A. M. (2018). It's the motive that counts: Perceived sacrifice motives and gratitude in romantic relationships. *Emotion*, 18(5), 625–637. <https://doi.org/10.1037/emo0000344> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Whitton, S. W., Stanley, S. M., & Markman, H. J. (2007). If I help my partner, will it hurt me? perceptions of sacrifice in romantic relationships. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 26 (1), 64-91. <https://doi.org/10.1521/JSCP.2007.26.1.64> adresinden 21.02.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Wieselquist, J., Rusbult, C. E., Foster, C. A., & Agnew, C. R. (1999). Commitment, pro-relationship behavior, and trust in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 942–966. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.77.5.942> adresinden 19.02.2022 tarihinde erişilmiştir.

Extended Abstract

Introduction

Although family members are generally expected to live together in the same household, couples may have to live physically apart due to various necessities such as diversity of work areas, economic factors, change in living conditions, migration, compulsory services, and detention (Acadera & Yeoh, 2019; Arditto & Kaufmann, 2004; Erdem & Özdemir, 2018). Long-distance relationships have become common and important among spouses, especially due to economic factors such as looking for a job, maintaining an income, or getting a better job and earnings (Butler & Goodfriend, 2015). The US Census Bureau reported that approximately 3.6 million Americans are living away from their spouses and the number of couples who have to work far from each other and in different residence areas is increasing gradually (Bergen, 2010). Considering these increased rates, it is necessary to understand the dynamics of long-distance marital relationships. Recently, the wealth of technological possibilities (skype, facetime) has made it easier for couples to see and communicate with each other regularly (Acadera & Yeoh, 2019; Arditto & Kauffman, 2004). These possibilities have a facilitating effect for couples who have to maintain their relationships from a distance, to overcome many difficulties they experience in their relationships (Acadera & Yeoh, 2019; Merolla, 2012). Considering that couples marry to live together, it is known that despite the facilitating factors, long distance has some difficulties in the relationship and requires some sacrifices. Considering that accepting to carry out the marital relationship at a distance is a sacrifice in terms of the relationship, self-sacrifice behaviors in the relationship are considered important in terms of understanding the unique nature of long-distance marriages and the continuity of the relationship quality.

There are a limited number of studies in the literature examining sacrifice in longdistance marriages. However, it is seen that some disadvantages in long-distance marriages are related to sacrifice behaviors (Akçabozan Kayabol et al., 2022). Among these disadvantages are financial difficulties, inability to have a face to face, communication between partners, trust and loyalty problems, having to take on more roles related to child and home responsibilities, negative view of the environment, increase in conflicts, decrease in the frequency of sexual experiences, missing important family memories and experiences, lack of joint activities (Akçabozan Kayabol et al., 2022; Anand et al., 2018; Anderson, 1992; Carter, 1992; Carter & Renshaw, 2016; Dainton & Aylor, 2001; Erdem & Özdemir, 2018; Jackson et al., 2000; Rotter et al., 1998). In the face of these difficulties, couples make sacrifice behaviors towards their partners to protect their relationships. In long-distance relationships, couples may undertake them alone instead of sharing their home and many other responsibilities, or in case of need they may have to bear the burden of a negative situation due to not being able to reach each other in a short time. Therefore, how individuals evaluate the sacrifices they make and how they perceive them in terms of satisfaction-harm have a significant impact on their close relationships.

In this study, the relationship between couples' perceived harm from their sacrifices in long-distance marriages and their satisfaction with sacrifice was investigated using the Actor Partner Interdependence Model. This model is important in terms of revealing how married couples experience long-distance marriage relationships as a couple. The Actor-Partner Interdependent Model is a model that provides the opportunity to determine how the feelings,

thoughts, and behaviors of the people in the relationship are affected by both their own experiences and the experiences of their partners, in other words, the effects on each other as actors and partners (Kenny, 1996; Kenny & Cook, 1999). This study aims to examine the dyadic effects of sacrifice satisfaction and perceived harm from the sacrifice on marital satisfaction in married couples who have long-distance relationships. For this purpose, the following hypotheses are:

H1,H2: There are actor and partner effects in the relationship between sacrificing satisfaction and marital satisfaction in married couples who have long-distance relationships.

H3,H4: There are actor and partner effects in the relationship between the perceived harm from sacrifice and marital satisfaction of married couples who have long-distance relationships.

Method

In this study, convenience and criterriterion sampling methods were used to form the sample. For the participants to be included in the study, it was determined that one of the partners resided in a different place outside the house at least 3 days a week and continued this for at least 6 months. All participants were involved into the study voluntarily. Analyzes were performed on 101 couples (N = 202) who met the criteria for long-distance marriage.

Findings

As the self-sacrifice satisfaction of women and men increases, the marital satisfaction of both themselves and their partners increases. These results show that 1st model is significant at the couple level, that is, the existence of congruence towards the sacrifice behaviors of married couples and their positive perceptions of each other increase the satisfaction they get from their marriage as a couple. As the harm perceived by women and men in self-sacrifice increases, the marital satisfaction of both themselves and their partners decreases. These results show that 2 nd model is significant at the couple level, that is, the mutually negative perceptions of married couples towards sacrifice behaviors are compatible and these negative perceptions reduce the satisfaction they get from their marriage as a couple.

Conclusion and Discussion

The results of the first hypothesis of the research show that the voluntary and mutually sacrifice behaviors exhibited by the couples who have a longdistance marriage relationship to maintain their marriage increase both their marital satisfaction and their partners' marital satisfaction. This result shows that the mutual self-sacrifice behavior of the couples living in a long-distance marriage relationship satisfies both of them as a couple and is effective in the development of our feelings of us as a couple. Consistent with these results, in some studies conducted with married individuals, it was stated that as the willingness to make sacrifices and the satisfaction of self-sacrifice increase, dyadic harmony, marital satisfaction, intimacy, and

relational authenticity increase (Day & Impett, 2017; Impett et al., 2013; Stanley et al., 2006; Topçu & Tezer, 2013; Van Lange et al., 1997).

The results of the second hypothesis of the study show that the unwilling, forced, and unintentional self-sacrifice behaviors of couples living in a long-distance marriage relationship reduce the satisfaction of both themselves and their partners from their marriage. When couples exhibit involuntary self-sacrifice behaviors, they are negatively affected as a couple and their marital relations become more conflicted (Pasha et al., 2021). Their self-sacrifice behaviors and the subjects they make sacrifices turn into a conflict issue for the couples, and this situation reduces the satisfaction of the couples from their marriage. Based on long-distance relationships, this result can be explained as a factor that causes the unhappiness of both partners, especially the negative perceptions of sacrifice based on the extra workload and responsibilities undertaken for the remaining partners.

Contribution Rate of the Researchers

We declare that the authors contributed to the research jointly.

Statement of Conflict of Interest

We declare that there is no conflict of interest during the preparation and implementation of the research, interpretation of the results, and writing of the article.